

Enligt sändlista

BILDANDE AV VAIMISBERGETS NATURRESERVAT I ÖVERKALIX KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 4) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) ska länsstyrelsen vara förvaltare i naturvårdshänseende för naturreservatet.

SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara den biologiska mångfalden samt att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området. Reservatet syftar även till att bevara och stärka områdets naturskogsvärden. Inom ramen för dessa mål ska reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området
- Områdets orördhet bibehålls genom att exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan

2004-05-19

511-12360-99

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Reservatets namn: Vaimisbergets naturreservat
Kommun: Överkalix
Lägesbeskrivning: 5 km VSV om Överkalix
Blå kartan 26M
Area: 55 ha
Fastigheter och ägare: Heden 20:7, Staten genom Naturvårdsfonden

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk.
2. Fälla eller på annat sätt skada växande eller döda träd och buskar för annat ändamål än skogsbruk eller tillvarata vindfällan.
3. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 och 2 skada eller förändra mark eller vegetation, t ex genom att borra, anordna upplag, gräva, schakta, dika eller dumpa.
4. Uppföra byggnad eller annan fast anläggning
5. Anlägga luft- eller markledning.
6. Införa för trakten främmande växt- eller djurart.
7. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringssämnen på land eller i vatten.
8. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande.
9. Framföra motordrivna fordon

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

10. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning.
11. Uppföra älgstora

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar, stigar eller andra anläggningar.

3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med Rennäringslagen (1971:437). Före lokalisering och utformning av fasta anläggningar samt ändring av befintliga anläggningar skall samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6§ miljöbalken (förordning 1998:904).
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får lättare älgdragare användas.
5. I de fall Totalförsvaret har intressen (anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser) inom reservatet får tillsyn och skyddsarbetsutgifter utföras utan hinder från föreskrifterna.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktigas att tåla sådana intrång i området som behövs för att tillgodose:

1. Områdets vård och skötsel i enlighet med fastställd skötselplan.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar.
3. Skada eller störa djurlivet genom att t ex klättra i boträd eller att medvetet uppehålla sig i närheten av rovfågelbo, lya eller gryt.
4. Fånga eller döda däggdjur, fåglar, kräddjur eller groddjur.
5. Fånga och insamla ryggradslösa djur.
6. Förstöra eller skada berg, jord eller sten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
7. Elda annat än på anvisad plats.
8. Framföra motordrivna fordon.

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag de utkom från trycket i länets författningssamling.

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Jakt och fiske i enlighet med gällande lagstiftning är tillåten i området.
2. Bär- och matsvamplockning är tillåtet i området.

SKÄLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Area:	55 ha
Naturtyper:	Skogsmark 30 ha, varav produktiv skog ca 27,5 ha Substratmark 25 ha

Vaimisberget är ett litet kalottberg som ligger strax utanför Överkalix samhälle. Kalotten omges av en kraftigt markerad högsta kustlinje, med hårt svallade håll- och blockmarker. Området är mycket naturskönt och från hållmarkerna har man en vacker utsikt över älvdalen. Vaimisberget ingår i EU:s nätverk av särskilt värdefulla naturområden, NATURA 2000 (SE 0820336).

Skogen på kalotten utgörs av en brandpräglad, flerskiktad tallskog, där den senaste branden gått fram genom området för omkring 100 år sedan. Åldern på den äldsta tallgenerationen uppskattas till ca 3-400 år. Området är i viss mån påverkat av plockhuggning i samband med den senaste branden, men några spår av modernt skogsbruk finns inte i området. Död ved i form av torrakor förekommer spritt i reservatet, medan tillgången på lågor är mer fläckvis.

Ärendets beredning

De höga naturvärdena på Vaimisberget kom till länsstyrelsens kännedom i samband efter att myndigheten genomförde en naturvärdesinventering i området under sommaren 1999. Fältbesöket gjordes med anledning av att en anmälan om slutavverkning hade lämnats in för delar av kalotten. Inventeringen visade på att naturvärdena i området var av mycket hög klass. Länsstyrelsen gjorde därefter en ansökan om medel till naturvårdsverket om medel för att kunna lösa in området och skydda det som naturreservat. Ansökan godkändes och efter värdering och förhandling köpte staten in det område som berörs av det planerade reservatet.

Beslutet har föregåtts av samråd med Naturvårdsverket och Överkalix kommun, som bägge tillstyrker förslaget.

Ärendet har även remitterats till Ängeså sameby, Skogsvårdsstyrelsen, SGU och Försvarsmakten. Av dessa har yttrande inkommit där SVS och Försvarsmakten tillstyrkt reservatsbildningen, medan SGU avstyrkt förslaget. SGU konstaterar i sitt yttrande att området har ett högt geovetenskapligt skyddsvärde, men att man samtidigt anser att alla beslut om inrättande av naturreservat bör föregås av en konsekvensutredning för beslutets inverkan på t ex skogs- och mineralnäringen. Länsstyrelsen konstaterar att det inte finns något stöd för detta krav i miljöbalken. Länsstyrelsen vill dock framhålla att beslutet föregåtts av en lång process där bl a områdets bevarandevärden vägts mot kostnaden för områdets avsättande.

2004-05-19

511-12360-99

Ekonomistyrningsverket har givits tillfälle att yttra sig enligt 27 § 3 verksförordningen, men avstått.

Länsstyrelsens bedömning

Vaimisbergets naturreservat utgör en från naturvårdssynpunkt mycket värdefull naturskog. Skogsavverkningar och annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden skulle äventyras. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat tagits upp.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bl a omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

Länsstyrelsens styrelse fattade den 25 april 2003 ett inriktningsbeslut om arbetet med reservatsbildning i länet. Vaimisbergets naturreservat ingår bland de planerade reservat som redovisas i inriktningsbeslutet.

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Per-Ola Eriksson. Föredragande var naturvårdshandläggare Per-Anders Jonsson. I den slutliga handläggningen av ärendet har även sektorschefen för livsmiljö Jan-Olov Westerberg samt länsassessor Lotta Lauritz deltagit.

Per-Ola Eriksson

Per-Anders Jonsson

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen (Miljödepartementet) enligt bilaga 3.

Bilagor

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta

3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Sändlista

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Överkalix Kommun, 956 81 Överkalix

Lantmäterimyndigheten, Box 847, 971 26 Luleå

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm

Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala

Skogsvårdsstyrelsen i Norrbotten, Box 50 123, 973 24 Luleå

Naturvårdsregistret

Vaimisbergets naturreservat

Areal 55 ha

Skala 1:20 000

 Reservatsgräns

0 500 1000 1500 Meters

